

voriti talijanski radi toga, što se sa sv. otcam mora (?) talijanski govoriti. Gdje čete većega nesmilat!

Novo je puko za nas, da se u Opatiji slavizira u školi, u keru i u imenu trgovah, da i isti opanci, što neki trgovac prodaje, znak su slavizacije i sliopac već vidi, da se hrvatska Opatija talijanizira i germanizira koliko se da i dokle se bude dalo, a naš pisac nevidi drugoga do slavenskih fantazmah! Iz onoga što je napisao ob opancih, možemo mirnom dušom zaključiti, da nije »turista«, jer kao takav bi se bio uvjerio, za što opanci služe!

Konačno i ono nekoliko riečih, što je pisac napisao ob opatijskoj zastavi svodokom su nam, da on nepoznao niti austrijsko zastava!

God. 1807, kad se je stvorio dualizam u Austriji, stvorila se je i nova trgovačka zastava, koja se razlikuje od austrijske tim, što je na njoj zastupana i zelena boja. Nu tom zgodom nije se ukinula stara biolo-crvena zastava, ona je ostala, što i prije zastavom Austrije. Ona se vije u kornjama i kraljovinah zastupanih u onov. vidu, kao što se vije hrvatska zastava u Hrvatskoj a ugarska u Ugarskoj.

Divimo se dakle amiolezi našega pisca, kad tvrdi, da se stara austrijska zastava vije u Opatiji, na prkos zakonom i zabranam!

Što je nam logaliteti to je našemu piscu prkos! U Opatiji noima mjesta drugoj zastavi; trgovačka možda se samo vijati na brodovih, kod pomorskih oblasti ili konzulatah, kod nas na kopnu uo mjesta noima!

Što moramo dakle držati o znanju našega pisca, koji onako kategorički tvrdi, da austrijska biolo-crvena zastava pripada već nekajom narodu, odnosno državi? To su olomontarni pojmovi, koje mora kod nas evanci normalno znati.

Iz rečonoga uvidjaju naši čitatelji, kako se na lahku ruku bacaju knjige u svijet, da se iz njih uči istina! Trebalo bi još mnogim mnogo i mnogo učiti, prije nego li uzmu poro u ruke. Nije najlagi znan pisati dobro knjige, a naš narod pravo kaže, da nije za kozu sadlo.

Jerko Gršković, čestiti svetenik i prvi rodoljub. Pri dolasku njegovom smo se radovali, jer dobio je popu Jerku revna püstira, ali sada se žalostimo, jer se zastavlja sa našom župom, te isto kao dekanški upravitelj u Osor. Pop Jerko stupio je u istinu na dostojno mjesto kako je to i zaslužio, ali ipak Martinšćica »se rad njegovoga odlaska žalosti. Kroz sav njegov boravak među nam, kad bijasmo veseli a nam bi se radovalo, kad bijasmo žalostni, tugovao je sa nam i tekrenom žalodu, rieđu, bio nam drug u veselih i žalostnih dnevih; Pohadjao je rado naše nemodnice, tješio i hrabrio ih u nemod, okrepilivao ih avotajstvi. Samo kad mu se je pokukno na vratih, da ide k holetistiku, odmah bi se uputio, nemared bit dan ili noć, paše ili sunce ili pada kisa, vije li snieg ili huji bure — uvijek bijaše spreman na put, samo da mogao holetistiku ili umirajućemu.

Upravljanje ove župe nije nisteše, ali nije niti najlagije. Ova župa broji 470 dušah, te je upravljanje iste težko rad za god, što ima više razutrkanih, po sat hoda odalj, nite aslab, ka kojim vode odved slabi ili nikakvi putovi.

Radi loših putevah imamo dakako znahvaliti našemu poglavarstvu. Nuš Jerko nije niti u orkvi propustio svojih dušah. Po nedjeljah i lih napovedanih svatkovinah propovjedao bi nam rieči hođu, kao prvu pastirsku dužnost. Svojom riečitošću, kad bi trebalo, lijeo bi nas rad našeg nemara, a nutkano i nagovarno bi nas na dobro, te proinjudio nam svojim sveteničkim poučavanjem. Svako se pop Jerko tralo i za materijalni dobrobit svojega stada, Nakošto je, kao i predšastnik mu, da bi se sagradila naša župna orkva i popravio župni stin.

Orkva odved mileni, k tomu nepravno neoprinožna za službu hođu, uz to već tako stara, da te strah obuzimao, kad si samo svrnuo svoj pogled na nju. Kuda je likodij polrebnih popravka, to je u obdu za stin neprikladna. Ali na žalost, njegove želje se neispunio, jer a jedno strane stromahivo ovoga puka, a druge pako, što je med svetim životom i kukolju, to tako ne ga našlo i med ovim dobrim i tihim pukom, koji mu je sve dobro namjere prokrižio.

Vredni župljani! Pronite se odu ena i uprite svoje silo, da sagradite novu orkva na čast Boga i na slavu vašu, a Tebi pope Jerko, želimo svako dobro kad si nas ostavio, moleći Svemogućega, da Ti otkroti napluti Tvoj trud i požrtvovanje, ko si našlo župi na korist posvotilo. Koliko nas ožalošti odznak obiluhljonoga nam popa Jerka, toliko nas obradovao dolazak mladog nam pastira, vjeleč. popa Iva Voljida. Na 1. augusta stizao je prvu avotu zutu i drsko propovjedil, je koje se možemo nadati svankomu dobru od njegove strans. Prodvidjamo, da do u avom i avičem sileđiti popa Jerka, namo ga želimo ovim opomenuti, da se, avom onih, koji se k njemu dolazili u kožnih ovčjih, te bi ga mogli zvesti u noaloga pukom i svu dobru namjeru unihiti. Ovakvih nje mnogo — ali ipak ih ima. Dobro nam ovdno dakle mladi pastiri; bilo to dobar čas, i u to ime Bog pomosi!

Pogled po svijetu.

U Tratu, 15. septembra 1886. Njog. Vel. car i kralj Fran Josip doživio je u Galiciji prigodom

školskih sobah ludo... znali bi jim prest! Naša manjina jest promatlohrojna, a da bi se tako odvatio, da zastrugno, »alla Knotze« i »alla David« što bi valjda »magloranzie« dobro došlo. I tuke vam je, da »komunizam, anarhizam, feodijalizam«, što se (po Babilnomu Marku) pojavio u »allarmantnih proporeclah« po pokrajini, nelma na pokrajinskom divanu svoga pravoga zastupnika; a dohri naši susjedni primorani su u svojih privatnih razgovorih priznavati, da ti naši »Ukokiti« jesu podpunni parlamentarni kavalieri.

Drugom jednom zgodom izrazih Vam ovaj: »ego censoo«, i natuknih već tada kako stranka talijansko-tridentinska u tirolskom pokrajinskom saboru zauzimalje naprama njomaškim Tirolcem isto od prilike stanovite naše stranke u Istriji, samo što joj mi (žal Bože) zaostajemo u materijalnom i intelektualnom obziru.

Vodje tridentinski u obranu svoje tek djelom zapostavljene narodnosti osnovaše druživo »Pro patria«, a toga su oni i splošno njihovo rodoljubno svedenstvo objednjeni s talijanskoga irredentizma. »Tout come chez nous!»

velikih vojničkih vježbah vrlo iskrenih i srdanih ovačajah od pučanstva medju kojim je boravio. Iz Lavova javljaju 14. t. m. da je Njo. Vel. kod objeda dne 12 t. m. u Lubinu nazdravilo... prigodom imedana ruskoga cara sliedeću zdravicu: »Ja pijem u zdravije cura ruskoga« to da su ovog puta izstavljani obični naslovi: mojega prijatelja i saveznika. Dne 13. t. m. pišu isto iz Lavova, da će sliedećeg dana tamo prispijeti nadvojvoda Karlo Ljudevit, da pogleda sve spremu družtva ovonoga križa. Rumunjski kralj Karol posao je u Lubin svoga izaslanika ministra Sturdza, koji bijaše pozvan od cara na dvorski objod.

Glode bugarska pitanja raznose se vijesti, da su se tri velovlasti, t. j. Rusija, Austrija i Njemačka podpuno složile.

Iz Pariza pako javljaju, da se potražkoću oko čuvanja mira počinju pravo izaticati istom sada kada je knez Aleksander morao Bugarsku ostaviti. Mir može se najbolje očuvati tako, da se bruni berlinski ugovor; vlasti o tom nastoje, a i Francoska tako misli. Glavno je, da se u istočnoj Rusiji i Bugarskoj odriži rod, a mora se željeti, da Rusija nepokajlje u Bugarskoj svoga posebnoga izaslanika. Francoska nastojat će iskreno o tom, da odriži mir; iz to nakane francoske vlade poteklo je imenovanje Erbotta poklisarom u Berlinu, to do Erbotta biti ondje već oko 15. listopada. Proma ovomu mora se sumo imati na umu, da je poklisarsko mjesto još uvijek nepopunjeno.

U diplomatskih krugovih prilazu političko važnostu putu gosp. ministra Stourdza na carski dvor u Lubin, tim više, što se Stourdza nije vratio u Bukareštu nego je odputovao prioklo Odoorbaga u Berlin.

Kralj Milan odputovao je nakon duljog kolobanja u kupelji u Glaiobnburg. Kako je poznao, čostitao je kralj Milan knezu Aleksandru, kad se ovaj povratio u Bugarsku, nu čim je Milan dočuo, da se knez mora iz Bugarske soliti, dao je u službenih novinah raztrubiti, da on nije nikoga izaslao, da pozdravi kneza niči da je ikomu čostitao.

Na tu izjavu prisilio je kralja Milana jedino strah pred Rusijom, kojoj se je on posvo otudjio baciv se u naručje neprijateljom Rusije i Slavonstva, gospodi Madjarom.

digli i oni svoju žablju nogu, ter se ovdje u pokrajini vrpole osnovati silalku toga družtva »Pro patria«, i u to ime prizivlju u pomoć punu trđansku horsu, koju će oni primiti bez ikakve kontumaclje, pak i dobla jim »colla patria« sporac. Kojom »serhom (Bože dragi!) ovako se ponašaju u granicah pokrajine, dok se u Beču Tridentincsom ugiblju a drže se grčevito skuta onog kluba, za koj malju, da je najviše »regierungsunfähig«? »Jeli njihova narodnostu pogibljivi? O koga? mollo bih lepo. Od hrvatskih Uskoka? Zoravaju li se oni u vašu, ili vi u njihovu njivu? Ah! vi ste, kakvi ste uvijek bili: krubobori. Vaš ideal jesu punajasa, vaše geslo: »Pro panjoaka«

»Na tom svijetu samo miena stalna jest! a opet oles extremes se touchent.« Tko zna, da se s vremenom još nenadje Spaladić s Čistorukim popazučke pod istom zastavom? To se može lanije sbiti, nego što vi žalalte. Neka samo istarski: »Pro patriote! usvoje nazore tridentinskega »Propatriote«, izražena za zadnjega rimskoga zasjedanja državnoga sabora u školekom odboru, i stvar je abella a fatfa.

Iz Ostinja pišu, da su turske čoto, koje su po odradi sultanovoj izaslano na crnogorsku granicu, prispijele u svoja posade: U ovaj čas vlada u svih arbanaklih predjelih na crnogorskoj granici podpuni mir. Medjanje još ustanovljena.

U Sofiji sastala se dne 11. t. m. narodna skupščina. Tom zgodom pišu od tamo sliedeće: danas u 11 urah do podne otvoreno je narodno sobranje. Točno u 11 sati stupi u dvoranu regencija sa ministri i častniškim sborom. Regent Stambulov, u crnom fraku, stupi na estradu, pred prestolno sjedalo; njemu ob desnu stado Kara-velov, a ob lievu Mutkurov u častniškoj odori. S desne strane regentom postavivo se ministri, a s lijeve strane častniški sbor.

Stambulov pročita jakim glasom poslanicu, koja glasi: Dogodljaji prisilili su regenciju, da proti svojoj volji preuzme upravu državnih poslova. Regencija je u želji, da se izvrše sobranje jednodušno »odpirati«, da se odriži mir i rod, nastavi rodovita uprava poglavito stoga, da se očuvaju neokrnjena sva prava zmlje.

Skupščina i obdinstvo slušahu poslanicu, stojeci a na koncu zaoiri gromko klicanje: Zatim ostavivo regent i častnici dvoranu. Zastupnik Valloy iz Rusduka klicnu »Živio knez Aleksander« a skupščina odzovoo se uzviklje gromko. Prodajodnik po stajnosti Bošnjakov pročita imena skupščinarah. Cankov sjedi na krajnoj liovinji, okružen svojimi privrženicim.

Njemački car poslao je svoga unuka princa Vilima u Rusku u posvjeto ruskoj carskoj obitolji.

Iz Petrograda pišu, da se Rusija pogledom na svoju buduću politiku nije nimalo obvezala burli knezu Aleksandru budi regenciji. Ni Turskoj nije Rusija u tom pogledu ništa obedala. Rusija želi nada svo imati slobodno ruko, a raditi će onako, kako to budu tražili njezini probitoi.

Franina i Jurina.

Fr. Juru da se to mrgodiš? Jur. Načre, zavije me neč se kadogod va rubeh kako da mliti i mane ona žetina skonskemi kopiti pokkahljat. Fr. Čemu j' pak to svoje? Jur. Ča nisi još čul kako su neko ženi našde na pute, v Reku groduč, videle neke žetinu s konjskemi kopiti a to da j' Bog nas očuvaj i prava kolera. Još da je lepo rekla, da gre v Reku i da će se prošetat do Rupi ma i Ka-etaf da njoj amrali. Fr. Ča su njoj grajnji storiš? Jur. Jedni bi rekli, da se boji nekah trih lavl, drugi trih pās a treći trih šib, a to da su svaš Sabastijan, Mikovli i Žok. Fr. Ala jezero tanekeh i ul je još unešto zapuđeno na svete. Jur. Nisu to lju ti ne lego babi kē malju brblju samo da njim para vreme. Fr. Tako ti mane reoi? Jur. Joh ni najednega pametnega ne, ki bi toj faldonje veroval. Tr znaš kuvone su ženi. Mi dva znamo, da ki se zna i oče čuvat, da će se i očuvat. Pametno živet, va čisto se obuc, va čisto leč, čisto i zdravo jst i pit; se kodnog žicu dobre jušice i kapljicu kislegra i... Fr. Stoj Juru, zaš tega snki nepremore. Jur. Držat se čisto, to more snki, a to je poglavita regulje.

DOPISI.

Martinšćica na otoku Cresu. Navršilo se oto punih 14 godinah, što je med nam boravio kao župo upravitelj voledantul pop

o koju se krše toliko zubovi narodnostnih borcah, najpuno u našoj razonarodnoj državi. Narodni jezik jest ona zlatna jabolka, o koju se natježu narodni vitezovi, bilo u običnih, pokrajinskih bilo državah »nikah, Narodni jezik jest od svakoga svietnoga rodoljuba amatran svetim amantom

»na kog nada, kō ni na se.« I naši poklisari naroda podigoše svoj glas koji u Poreču toll u Beču na obranu narodnjega jezika. Istine, osnovane na božjih, prirodnih i pisanih zakonah, pružilo jim dostatne podloge. A istina — vi mislite — ostaje uvijek istinom. Ona je kao motika našega raje: što ju više zabih, svjetlijom biva. Ali tako mislito vi, natražojaci, robovi auktoriteta. »Čistoruki čovuljak« u ime svojih »slobodnomilhe letomisliteljah izjavi sa svoga »tronoga« u porečkoj razerkvi običajnim svojim diktatorskim tonom:

»na tom svijetu samo miena stalna jest.« Toj se mieni neoteše ni ti vaši vječni zakoni nit istine vječne. Pek ti vaš argument! — okrenut prema »potomkom Uskoka« odročje »mall Schuimajster«, jesu — dobro el to zapanilte — otupljelo oružje, starina za ropotarnicu, »ferro vecchio, e basta!« I labku noć — i ništa više!

I neka »zastupnici naroda« Bogu blagodare, te su šibe odstranjene i s' istih

Jur. Greš kulliku tamo preko rečkoga mo-
sta Frane?
Fr. Ukratka sam se neki dan tamo do
Škerljeva, da kupim kakovu parčinu,
na mi prave tergovine?
Jur. A kako je da onuda?
Fr. Svetomu Antonu su va Drage stavili
vrata pred prihod pak se svi čute.
Jur. Nađ?
Fr. Na to, da se kovadu ni dalo nataknuti
vrata na onako lepi kamiki, zna da
su ti kamiki puno gerji od onih kri-
kivih svodok na Fijumere.
Jur. A not! jer da su ljudi dobre volji
si ošili za to delo.
Fr. Su, su, ma kada svet dobre volji dava,
neka mi se pokaže da priličnoga, a
pak niš.
Jur. To imaš pravo. Zađ i ja san nekakov
starešina, ma nisan inžinjer. Sakti trebe
da svoje delo onzi.
Fr. Ma ja, a ona kolona od sunca zapada
je jušto kako da ju je Malkus želez-
num rukavicom otepal.

U slavu
50-godišnjice misnikovanja
pređ gospodina

IVANA EV. DUKIĆA,
kanonika stolnog kaptola sv. Justa u Tratu,
dne 14. septembra 1886.
Ljopih ved godina nik pređio preko Ti glavo,
Otkada Ivano drag otac plađu nae -
Mnogo je puta sinco ved ajlovu jadransko mero,
Osto ved koroln raj rodni postitio Tvoj kraj,
Smrlica nohmolna mnogo Ti znanco pokodila
Jula,
Mnogo se čina Ti vod srčni na selen in him,
Mnogu uspomeni otat nam ugrabi zabornv
glisina,
Ali o Tobl svodj spomena živi u nam.
Mnogo je silnoga vltra predjelo preko nam
glavo,
Mnogi su vrēmna čest avatim lumbulo lik,
Ali u djal nam obras Tvaj svodjor popro-
mjenjiv dala,
Svodi Tvoj andjoleki glas dajdo potrošio
nam. -
Ivano i ponesom dānas još diti so Bāstaka
kupa,
Šidalka ptiator njeñ Metov znanjno nauk -
Prāretni atička! - dānas je upravo pōdost
lota,
Što To u Lovita broj dābrā predobri Dōg,
B rādošio svodom stupaj k oltaru Svodjōg
Bōg,
Mōltivo čao Ti On kōje lepuno Ti avo. -
Mōledi sjiñ so atiča avog dāvnoga, ajti so
Istro,
Nōka još zā kida Tvōg, svāno još kōjoni dan i
Dvādati.

Različite viesti.

Imenovanje. G. August Lindber
kot, sudac u Korinuu imenovan je sudje-
nikom zemaljskoga sudišta u Tratu. G.
Jakov Porliun imenovan je pučnjudim
uđiteljom za slavensko pučanstvo Primorja,
danko i za Istru i otoko. G. Porliun je do
sada pōvo nepoznatu osobu to nohmotno
o njemu ma baš ništa kazati. Kad ga upo-
znamo po njegovih dijelih, progovoriti ćemo
o njemu više.
Pedesetogodišnjica mi-
sništva. Pređ. g. Ivan Dukić, naš do-
moronac i kanonik stolnoga kaptola u
Tratu slavio je dne 14. t. m. riedicu sve-
čanost, t. j. pedesetogodišnjicu svoga mi-
sništva. Svedar naš služio je u 8 ratih u
stolnoj crkvi ihu sv. misu a kasnije pri-
mao čestitke, ustmeno i pisane, od preavi,
biskupa, od stolnoga kaptola i od mnogo-
brojnih štovateljah i prijateljah iz Trata te
iz čitla biskupije. Kroz 50 godina svoga
misništva služio je kanonik Dukić u raz-
nika strannih Istro ni najdulje kao župnik-
dekan u Buzotu, gdje bilježio imenovan
počastlim kanonikom tršćanskog kaptola.
Gđjegod je služio ostavio je najljepšu
uspomenu kao svedenic i rodoljub. God.
1875. imenova ga nezaboravni Dobrija rad-
viri kanonikom Istog kaptola, gdje se i
danas nalazi čil i zdrav, štovani ljubijan
od drugovah i prijateljah. Čestiti starina
žrtvovao je sve svoje za svoju rodbinu,
osobito na školanje rodjakah. Premda
čovjek stare škole, prionuo je i on iskreno
kano i svi svedenic Kastavci uz naš na-
rodni pokret te se uerami pred nikim ka-
zati oduke je i što je. Slavici skromno
pedesetogodišnjicu svoga misništva, pokazu-
jućim crkvi i narodu kolije vriedan svedenic
i rodoljub. Pōdarova nuimo obilato
crkva sv. Justa, biskupijski konvikt i
Bratovština u Kastvu poila svotu od 100 f.
Opetujud i na ovom mjestu naše najskre-
tnije čestitke dičnomu svedaru, želimo mu
od crca, da bi ga Svevišnji uzdržao još
dugo zdrava i zadovoljna na čest crkvi i
na korist narodu.
G. profesor Milan Rebe-
tar iz Spljeta, koji boravi neko vrēme
u Tratu, obratio se privatno na mnoge
naše prijatelje u Istri molbom, da bi ga
o nekojih potankostih hrvatskoga narieđa

u Istri i na otocih izvjestiti. Budi svim
preporučeni g. profesor a naše strane.
Iz Lovrana piše nam prijatelj
danom 1. septembra: Ved duže vremena
đelam, da ča tko napisat će o našij školi
i opouat ovoga našega uđitelju. Voim se
da neče niko, pak činim to: ja kako znam
i mogu. Gospod! je dosti, da je škola tal-
ianska, ako se i djeca malo ili ništa neče.
Svoje djeca imaju, tja od kuće, a za druge
nemare, nek ostanu u neznanstvu. Juđer
je bio kod nas izpit, i svatko se je mogao
osvjedočiti, kako je a podukom naše djeca.
Bila su i dva uđitelja susjedna; pak ča
ona najbolje znati prosuditi napradak u
školi.
Ali što možia nezadu, to ču njima je
na pol. usta prihapaniti. Do jenara mjesec
pjevaju je na organu neka žena. Onda je
njezin muž zahtjevao kod g. plovana, da
se ju nesmi pustiti više pjevati, i g. plovani
njoj je valja zabranio, jer ona od tada
ved nedolazi pjevat na organe, gdje gosp.
uđitelj igra. Ali zato dolazi u školu. Po-
sjeđeni joj valja kadgod i vrne posjet. Za
što se valja, to nije moja stvar. Gospoda
kao da nemare za to, jer što bi proli svom
miljenku. Nego morale bi za to znati i
stvar razviditi školske oblasti, a na čelu
njim g. kapetan i g. inspektor.
Pobožni Pisanoci postavili
su, kako nam od tamo javljaju, kraj časte
što vodi iz Piona k svetoj Katarini iz kle-
sanoga kamona, podobu Pronotoga a na
jednom mjestu D. D. Mariju. Nabrana nam
javlja niš kazati, da se tomu pobožnomu
đinu Krupeli i šarenjaci rugaju te da nija
tomu niko od »lovarskoga društva« pri-
pomožao.
Iz Kastva nam pišu 14. t. m.
Austrijski nepokvni gost, koji je pōdoz
na juđri strani naše obdine, hura sata
namilino na sjevernoj strani najljue. Pri-
družene obdine Brgradu i Skalnolnu trpe
njevliše. Osobito na ovu sadnju kao da se
je htjelo spriti avo nevolja. Oboli koji dan
i do 10 osoba a to je mnogo za celo od
30 kudub. Kotarska i obdineka obilni dne
ave mogudo, da se pōbasi na put etane. Za
ljednika, Iranu i pitje skrbi osobito ob-
dineka glavavavio. Zdravom vodom, tećnom
Iranom i kapljam dobrog vina slomiti ča
se najprje mođ tomu gromomu gostu.
Dne 3. t. m. pokopali smo uz obde
svedešće ovjdo jednog od starjih rodolju-
bah, poznatog trgovca g. Frana Jolušida
Rečnida. Ovo je u teku od trijah godinah
treći brat, što nas ostavile prionulo se u
vještosti. Uz krieposti muževah, otacah i
prijateljah, rioselo je avu trojicu prav ro-
doljubljih, koje su u svakoj opoti pukovali.
Sjedamo se ugodno pohodnjeđj labora na
zemaljski sabor kad no so god. 1883 biralo
u Voloskom za gradovo, gdje je avo tro-
jica bradu Jolušidah birala narodnog kon-
viklita. Ved tada biljaše Ljudovik teško
bolan u Fran slab i nemodan. Dopejnih se
obioja u Volosko, d. se odđu svomu na-
rodnu, tilla njim lanka domnja komilja.
Novirome na Krauu. Dne
10. t. m. nalupihli ju stradna oltija oko
selo Dano, Jolovico, Brest i Inkativno,
i avo jetar i kišu padala je i tako dohela
tuda, da se silno niš njetarji ljudi ne-
sjedaju. Prava ju sreda tko so je juđ na-
snila po brigovih i gorah dođim ju ravnicu
i dolinu, gdje je živo, posva uimodili.
Objavio nam Bog od silnih olujah.
Oboljeli od kolere u ob-
štini Kastav. Od pedeseta kolero
t. j. od 7. julyja pak avo do 18. t. m. oboljelo
je u oltaj obdini ukupno 65 osoba. Od ovih
pripada do 40 sjevernomu oltaju t. j. pridru-
ženim obdinam Brgradu i Skalnolnu. Na
jugu obdine, t. j. onjdo gdje je pōdat na-
pōdela, nelma njoj vija traga. Od svih ob-
oljelih umrlo je do 40 osoba. 7 i 8 je
održavilo a ostali a na liečanju. U hu-
dnom broju donesi čemo tođnu skrižaljku
oboljelih od kolere u obštini Kastav.
Kolera u Tratu neče nikako
da popusti. Prekjučer je slavila otoci dan
svoga ulaza u ovo mjesto, pak nas je
uuredila se 23 sludaja oboljelih, a jučer na
13 sludjehav. Čudnovato je, kako vladn
mediu ovdješnjim vojnicu najpovoljnije
zdravstveno stanje. Juđer pōhvalio nam
se veleć. g. vojnički župnik, da nije valjda
još nikad manje vojnika umrlo, nego li
sada, što će zašto uzeti do ugodnoga
znanja roditelji mnogobrojnih naših voj-
nikah, nalazećih se u Tratu.
Tri dana u Trvižu. Na
poziv prijatelja, da ga posjetim, da se kod
njega porazgovorimo, razveselimo, odzavah
se rado. Putovnja moja nebiljaše daleko:
kraj i narod bio mi ju ponešto poznat.
Čim stupim u Trvižu, gledalo sve
na mene razvaljenih odjuh kao što to
biva kad med narod strane stupa.
Ali kad se ljudem približim, razdava-
me svi prijazno hrvatski, i to takovim
činom, kao što to običaje nepokvreni i
čist narod.

Sladko je dovjeku pri sruu kad dje
ovakva kmeta, koji nelma škole i koji
riedko kada izadja iz domaćega pepela.
Zadivio sam se, a srca mi se razigralo,
kad dravljao sam upravo-svedeno.
Po avoju prilici u sred Trviža zapođih
kmeta, gdje: biva moj prijatelj N., koga
dođoh pohoditi. Neodvrali ni slova, uputi
se dohri kmet: ka stanu moga prijatelja; a
kad dospje tamo, reče mi uljudno: Evo,
ovdje biva. »S Bogom pobratime!
Ogostoholju u prijateljevoj kući neču
ja govoriti, hrvatsko je pak netreba više.
Sretan li života, kamo ne dospje prah
nadute umjetnosti.
Krasna je večer. Sjajnu mođrinu div-
nog nebeskog svoda ne zati ni jedan
oboljeli; dala je od letaka od zapada,
avijeti mjesec, sjajnu zvezdu. Kroz prozor
druva u sobu blago vedernje povjetarce. U
kratkio: sve je ljepo, avo je mlo, da si
milija ni pomisliti ne možes. a ja sjedim,
razgovarajuć na kućnom gospodarom.
Ali glos čuda! Njemaćam... saori
pred kudom: »U boy, Sože, pomislili, je li
to san? U Trvižu, u tom kukavnom selu,
da se pjeva »U boy?« Tko da gu pjeva? Tko
da ga nauđi? Dvojih dugo, je i san,
je i istina. Poslušani, duho poslušani,
pomojivo poslušani. No nije san već, gola
istina. Pjesmu ponove. Ja pōve izno-
vnam stupim k prozoru i pogledam na
gor. Divnog li prozora! Trviška kmetaka
omladina i i odrasli muževi stali u kolaj;
sadržali se olo svogo uđitelja to grmo
gromom, da ti glavom gromori - da bi i
jedeno srca gorlo.
Kmetaka je to omladina odjovomu u
kratkio blela grca; kmetaka mladost, po-
najviše pušiti, koji mogi riedi pjevati tekur
kad svoje blago odpravu - o novotaj uri.
Svrāe »U boy, i akoro odmah sa tim
zavruo. »Oj Hrvati, oj Hrvati! Sve je lito
tlo krasno i tvrdo, da ljepko na može biti.
Ovdje je tvrde volje, ređem; najvreda
đast i hvatit luo onogu, koji je pastire,
od kojih ni so gozajuju nekoji plama, u
pjevajući podudavac. Imao je muđeničko
stavljivouli. Njemu na đast, otadžini na
korlat.
Dugo ne mogoh usnuti. »Ahi zašto
nije tako i u onih silnih, mjestih i gradovih,
gdje bi moglo biti više, ah zašto nije bar
takov?
Drugog je dana u jutro na šest sati
bila »prozora« za avole letos (jubili).
Vied kako se pobožni kmetaki puk sa-
bira na molitvu, od milino biljah dirout.
Na prozori stupalo sve u najvećem rodu,
svo je mlo pjevilo. Od mladicio, koji anadu
đilati, tvoje bilo ni jednoga bez »Ode,« budi
volja njevoj.
Na đast šestihli Trvižanom!
U večer na šest sati molila so u crkvi
krunon, a poslije krunon pjevila se »Vo-
đornja«. Teško je opisati krasotu koraj-
nog pjevanja. Stare i mlado, mužko i
žanako, avo pjeva, svo ori; Bogu na đast
i hvatu.
Tredi je dan: »Veln gospa«. Juđo-
ravnja kruno pjevanju je danas kras-
nija.
Svo se skromno mol; tko na zna đitat,
mol na krunon. A tko da opišo, kako taj
pohodni puk puzi kod prodika na ried
bozju?
Poslije objeina sabrala se omladina
na trgu, sabrala se oko avoga uđitelja, da
zapjeva.
I on! saori krasnije nego jučer, divnije
nego jučer.
A pomislit ei, mill đitatelj, kako bi
ti bilo pri sruu, kad bi ti doprio do
našu divno ried, divno pjesme »U boy!«
»Oj Hrvati! iz selon - žuno, gdje se
veselo božrićili pastiri... A to, to so
dogadja u Trvižu kroz oleli mill dan...
Težkim srom razdolih se od Vas,
kršni moji Trvižani. Pjevajte, orite, budite,
kakovo jeste. Malo Vas je, na Vi ste izu-
brani, da budete ogledalom onim, kojih
je i pet puta više.
S Bogom tvrdjavo trviška, s Bogom!
D. T.
Članovi Bratovštine hrv.
kud u Istri. Uspitih su: Pavlo Gluvić,
kmet Bišić (Barban) 50 n Antun Klodić,
vitez Sablavski Trat 2 for. Josip Jano,
kapelan Rakavski i for. Ivan Spanjol, Do-
brinj 30 n. N. N., Kastav i for. Antun
Pavletić, Blavž Red 50 n. Antun G. abar,
Pranjev Hum 50 n. Josip Silhović, kmet
Lindar 30 n. Simo Jedrejčić, kmet Lindar
20 n. Marin S. jina, kmet Gradšće 49 n.
Anderja Mikšić, župnik Lančič kao utem.
15 for. Ljudevit Čiković, gimnazijalac 50 n.
Antun Silhvić, pripravnik Opatija 50 n.
Franjo Rebec, pripravnik Matulje 50 n.
Niko Bučković, naduđitelj Kastav, kao
nemetelji na račun 5 for. N. N., 40 n.
Josip Škerl, duhovni pomoćnik u Sež ni
1 for. Juraj Dolžac, duhovni pomoćnik
Bodavica i for. Franjo Bahman, isćenik
dijstva 2 for. Antun Nežić, župnik Čepić
4 for. Niko Pajalić, uđitelj Berač i for.
20 n. Josip Maurović, zvonar Berač 50 n.
Ivan Galović Pešić, Berač i for. 30 n.
Rajmund Jeličić, župnik Berač 2 for.

Miroslav Grosman, uđitelj Kastav 2 for.
Antun Puš, kapelan Kastav i for. Ivanji-
ski svedenic prigodom pogreba g. Frana
Jolušida 6 for.
Neobična ura. U nekoj dvo-
rni u New-Yorku izložena je sada ura,
kojoj se stroj može nasvati čudom u me-
hanici. Ura je grdna i u veličini, a težini
i u mehanizmu, pa u mnogih zapletolih
spravah. Čudno ovu uru složio je neki
mađar. Obuhvata 500 kuhinjskih metarah,
teži 700 kilograma, a ima 265 kolebah.
Ura pokreće šatalice, koju 12 ure zateže.
Na uri se pokazuju sekunde, minute, sati,
dani, nedelje, mjeseci, proste i prestupne
godine. Na uri ima 428 električkih
silbah, koje se pokredu, a visoke su do
50 centimetarab. Medjuinjima ima i ovih:
12 apōstolab, Isukret, kako blosilivlja
djevu, četiri godišnja doba, krug život-
nja. Mlone mjeseca i okretanje zemlje i
planetah savim su točno izradjene sa
čudnovato malim kolecima. Platno kuku-
riće prirodinim glasom pošlje svakoga
sata i četiri put na dan svira neka auto-
matična sprava dvanaest glasbenih ko-
ladab.
NEUKU NAUKA.
Zir kuo hrinu nu so oprinisa živali za
nosnja juja. Nu so zabore, sprli u pedi,
samilja i kuo hrabno li tasto živali se
daje.
Osobiti lik proti ujedu smiljah. Izaknet
ljudi preporučuju proti smilnom ujedu taj
lik, da se nesretnik raktinom opije, da se
tim otrovom unšti odmah svaki pogibljivi
upliv otrovi smiljnoga ujedā. Tko bi rekao,
a lpuak tvrde, da je tako.
Javne zahvale.
Svoj gospodi žinoviniku i to:
sudbonim, političkim, porezovnim i
obdinekim; valdužnomu svedenstvu,
naposo volezaaljuznomu gosp. lokanu
Kalan, avim prijateljijm i znancom,
koji su dne 6. septembra t. g. do
hladnoga groba sproveli našega nezā-
boravnoga otca i tasta
gosp. IVANA DRAŠIĆA
posjednika u Buzotu, il koji su budi
kojim načinom anetajali uložiti našu
bol i žalost, izričemo ovim putem
našu duboku zahvalnost.
Vodice 7. septembra 1886.
Za rodbinu: razoviljeni zot
Martin Ribarić
o. ur. poštar.
Prečastni gospodin Ivan Dukić,
kanonik u Tratu, prigodom rjegovog
poldosotgodišnjog misnikovanja sjedio
so našo miljenico »Bratovštino hrv.
ljudi u Istri,« podariv joj jednu de-
žavnu obvoznicu nominalno vriednosti
od 100 for.
Dođim je odbor »Bratovštine«
svođaru na izvanrodno rodku svedanost
brzojavnim putem čestitao, izjavlja
mu ovime javnim putem najdublju i
najredodniju zahvalu sa spomnuti
volodušni dar, kličući: da Bog poživi
sve plemenite darovateljjo »Bratovštino«.
Odbor »Bratovštine hrv. ljudi u Istri«
u Kastvu 14. Septembra 1886.
M. Grosman A. Turak
tajnik. predsjednik.
Listniska uredništva.
Gđ. Jozinikom iz Poređine, Buzavšine,
Puljišine, Liburnije itd. - dođi ča na red
i Vaši dopisi.
Lutrijski broji
dne 11. septembra
Trat 34 40 10 58 13
Buda 49 3 48 78 06
Linc 78 82 70 52 11
dne 15. septembra
Prag 69 67 78 19 20
Layov 81 70 58 0 77
Hornnasladt 39 51 89 37 9
Innsbruck 28 52 05 00 11
Tršćanska burza
dne 15. septembra
Austrijska pap. renta for. 84.70 do for. 84.80
Ugarska " " 84.60 " " 84.75
Zeta u zlatu 4%, " 108.85 " " 107.05
Dionica nar. banko " 878 " " 879
" kredit-banke " 28.7 " " 27.50
Tiljanaska renta " 98.7, " " 99.-
sterlinah " 126.- " " 126.50
Napoleon " 9.93 " " 10.-
Cr. kr. cekiti " 5.89 " " 5.91
Državne marks " 01.60 " " 01.80
Isto francoske " 49.75 " " 49.90
Tiljanaska lito " 49.60 " " 49.75

